

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հիմնադրամի հոգաբարձուների
խորհրդի 28-06-2024 թ. որոշմամբ
«ԱԳՐՈՒՔԻԶՆԵՄԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ՝
Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ԱԳՐՈՒՔԻԶՆԵՄԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ՝	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԿՈՏԱՅՔ ՊՌՈՇՅԱՆ ՊՌՈՇՅԱՆ 5- ԴԴ ՓՈՂ. 12 ՆՐԲ 1	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00460	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2005-02-24	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02577018	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)94255525	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	https://icare.am/	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info@icare.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	29	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը		
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ		
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	ԳԻՂՄԱՍՏԵՐ Գինու զբոսավարների վերապատրաստման ծրագիր	8,177,513
	Հայաստանի տոհմային ոչխարաբույծների ասոցիացիայի ստեղծման ռազմավարության մշակում	3,685,000

	Կանաչ և օրգանական ագրոտեխնոլոգիաները ջերմոցային տնտեսության կառավարման մեջ դասընթացների կազմակերպում	5,406,315
	Սյունիքի մարզի Անգեղակոտ, Վարանց, Աճանան, Դավիթ Բեկ համայնքներում չրերի և պահածոյացված բանջարեղենի արժեչիքների գնահատում	3,650,000
	SDO USAID ARMENIA, Նորարարական գյուղատնտեսության վերապատրաստման և ուսուցման ճամբար (ԱԳՐԻ ՔԵՄՓ)	394,299,127
	Գյուղատնտեսական հողատեսքերի և բնական կերհանդակների բարելավում նպաստելով պարենային անվտանգությանը Սյունիքի և Վայոց Ձորի մարզերում	226,161,813
	Տեխասի գյուղատնտեսական փորձարկումների կայան, նվիրատվություն	184,139,700
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
	Կաթիլային համակարգ	18,413,397
	Գինի	20,000
	Գիտաժողովի կատալոգների նվիրատվություն	8,541
10. Նվիրատվությունները/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Հայաստանում այգեպտղաբուծության ոլորտի զարգացման ծրագիր(FRUITENIA)	65,913,304	
Սևծովյան տարածաշրջանի, որպես գինու զբոսաշրջության ուղղության խթանում «Գինու ծով» BSB-1034 ծրագիր	4,020,707	
Գործողության Անդրսահմանային դաշինք հանուն Սևծովյան ավազանում կլիմային ուղղված խելացի և կանաչ գյուղատնտեսության BSB-1135 ծրագիր	7,896,664	

SDO USAID ARMENIA Նորարարական գյուղատնտեսության վերապատրաստման և ուսուցման ճամբար (ԱԳՐԻ ՔԵՄՓ) ծրագիր	373,879,345
Հայաստանի Պետական Ագրարային Համալսարան Նորարարական գյուղատնտեսության վերապատրաստման և ուսուցման ճամբար (ԱԳՐԻ ՔԵՄՓ) ծրագիր	40,000
Հայաստանի տոհմային ոչխարաբուծների ասոցիացիայի ստեղծման ռազմավարության մշակում	3,263,080
Կանաչ և օրգանական ագրոտեխնոլոգիաները ջերմոցային տնտեսության կառավարման մեջ դասընթացների կազմակերպում	4,821,956
Սյունիքի մարզի Անգեղակոտ, Վարանգ, Աճանան, Դավիթ Բեկ համայնքներում չրերի և պահածոյացված բանջարեղենի արժեչաթաների գնահատում	2,585,000
Գյուղատնտեսական հողատեսքերի և բնական կերհանդակների բարելավում՝ նպատելով պարենային անվտանգությանը Սյունիքի և Վայոց Ձորի մարզերում	205,859,579
Ֆինանսական աջակցություն Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի աջակցության հիմնադրամին	4,500,000
Ագրոբիզնեսի ուսուցման կենտրոն	2,415,845
Ֆինանսական աջակցություն ուսանողներին ուսման վարձի մասով	480,000
EVN-Երևանի գինու ակադեմիա	10,774,704
ԳԻԴՄԱՍՏԵՐ Գինու գրոսավարների վերապատրաստման ծրագիր	8,642,650
Ուսանողական գինեգործարանի հիմնում	40,035,951
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	836,261,827
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացման ուղղված ծախսերի չափը	735,128,785

Նշումներ՝

Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները և աուդիտորական եզրակացությունը կցված են մեկ PDF ֆայլով: Հաշվետվության 12-րդ և 13-րդ կետերի միջև տարբերությունը պայմանավորված է Հիմնադրամի կանոնադրությամբ նախատեսված ձեռնարկատիրական գործունեության, վարչական ծախսերի, ինչպես նաև հիմնական միջոցների ձեռքբերման ու վերանորոգման ծախսերով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 36 էջերից:
էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

«ԱԳՐՈՒԲԻԶՆԵՍԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԵՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄՈՎ
31 դեկտեմբեր 2023թ.

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

27.06.2024

N 022419

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

Վ. Գևորգյան



ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

**«Ագրոբիզնեսի Հետազոտությունների և Կրթության Միջազգային Կենտրոն»
Հիմնադրամի Հոգաբարձուների Խորհրդին**

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Ագրոբիզնեսի Հետազոտությունների և Կրթության Միջազգային Կենտրոն» Հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում՝ այդ հաշվետվությունները ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, զուտ ասկտիվներում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղականությունը:

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով արժանահավատ են և տալիս են ճշմարիտ ու իրական պատկերը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային ստանդարտների:

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-երի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Հիմնադրամը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան ուղիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:

- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Հիմնադրամը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Հիմնադրամի ֆինանսական տեղեկատվության կամ գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատվություն ենք կրում աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկման ու կատարման համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցվում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Շ. Թաչիյան


27.06.2024թ.




ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծանոթագրություն	(հազար դրամ)	
		2023թ.	2022թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	5	695,510	659,922
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,663	874
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		697,173	660,796
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	6	19,414	50,563
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7	95,834	121,217
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	153,185	136,223
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		268,433	308,003
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		965,606	968,799
ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Զուտ ակտիվներ			
Կուտակված արդյունք		776,905	660,779
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		776,905	660,779
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շտրհներ	9	148,984	149,329
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		148,984	149,329
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Եկամուտներին վերաբերող շտրհներ	9	22,878	124,508
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով պարտավորություններ (ստացված կանխավճարներ)		3,817	7,067
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10	13,022	23,304
Շահութահարկի գծով պարտավորություններ		-	3,812
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		39,717	158,691
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		188,701	308,020

Արթուր Գրիգորյան
Տնօրեն
27.06.2024թ.



Հայկ Բալանյան
Գլխավոր հաշվապահ



**ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

		<i>(հազար դրամ)</i>	
	<i>Ծանոթագրություն</i>	2023թ.	2022թ.
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	11	49,574	148,555
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	9	766,608	550,634
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	9	24,908	36,126
Նվիրաբերությունից եկամուտ	12	184,140	117,789
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր		(182,139)	(196,732)
Այլ աշխատանքի (քաղաքացիաիրավական բնույթի) վարձատրություն		(116,518)	(252,774)
Հիմնական միջոցների և այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների մաշվածություն		(44,792)	(51,795)
Անհատույց տրված ակտիվների և ծառայությունների գծով ծախսեր	13	(391,675)	(106,318)
Տրված ենթադրամաշնորհների գծով ծախսեր	14	(67,518)	(70,421)
Գրասենյակային և այլ վարչական ծախսեր	15	(23,138)	(26,369)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր		(12,670)	(26,567)
Վառելիք և տրանսպորտային այլ ծախսեր		(11,538)	(13,579)
Ուսանողների կեցության վճարներ և այլ օժանդակություն		(2,384)	(500)
Այլ եկամուտ		646	-
Այլ ծախսեր	16	(77,254)	(56,995)
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ		158	373
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից զուտ կորուստ		20,763	(45,701)
Շահույթ մինչև հարկումը		117,171	5,726
Շահութահարկի գծով ծախս	17	(1,045)	(6,712)
Տարվա արդյունք		116,126	(986)

ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվար 2022թ.	661,765	661,765
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Տարվա արդյունք	(986)	(986)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար	(986)	(986)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2022թ.	660,779	660,779
Տարվա արդյունք	116,126	116,126
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար	116,126	116,126
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	776,905	776,905

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	(հազար դրամ)	
	2023թ.	2022թ.
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ		
Շնորհներից մուտքեր	620,461	600,737
Նվիրաբերություններից մուտքեր	184,140	82,005
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով մուտքեր	34,935	185,145
Այլ մուտքեր	22	348
Պաշարների ձեռքբերման գծով մուտքեր	(202,043)	(178,312)
Ստացված ծառայությունների և աշխատանքների (ներառյալ՝ քաղաքացիաիրավական բնույթի) գծով ելքեր	(224,124)	(332,747)
Վճարումներ աշխատակիցներին	(161,841)	(196,750)
Գործուղումների գծով ելքեր	(1,456)	(4,107)
Ուսանողների կեցության վճարումներ և այլ օժանդակություն	(2,384)	(500)
Տրված ենթադրամաշնորհներ	(67,518)	(64,191)
Վճարված հարկեր, տուրքեր և պարտադիր վճարներ՝ բացի շահութահարկից	(71,642)	(35,868)
Վճարված շահութահարկ	(48)	(2,731)
Այլ վճարումներ	(15,632)	(18,367)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	92,870	34,662
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ		
Հիմնական միջոցների և այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով ելքեր	(79,986)	(419,536)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(79,986)	(419,536)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	12,884	(384,874)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ դրամական միջոցների գծով	4,078	(44,684)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	136,223	565,781
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	153,185	136,223

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1 ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

«ԱԳՐՈՒԲԻԶՆԵՍԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» Հիմնադրամը (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) հիմնադրվել է հիմնադիր՝ Տեխասի գյուղատնտեսական փորձարկումների կայանի որոշմամբ և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ Սահմանադրությամբ, ՀՀ միջազգային պայմանագրերով, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, «Հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքով, այլ օրենքներով ու իրավական այլ ակտերով և իր կանոնադրությամբ: Հիմնադրամը գրանցվել է ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կենտրոնական մարմնի կողմից 2005 թվականի փետրվարի 24-ին:

Հիմնադրամը կամավոր գույքային վճարների հիման վրա ստեղծված և անդամություն չունեցող ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը հետապնդում է բարեգործական, սոցիալական, գիտական, կրթական, բնապահպանական և այլ հանրօգուտ նպատակներ: Հիմնադրամն իր գործունեությունը սկսել է 2005 թվականի հունիս ամսվանից:

Հիմնադրամի նպատակներն են՝ իրականացնել բարեգործական, աջակցության, զարգացման, ուսուցման ծրագրեր՝ գյուղատնտեսական, սոցիալական, գիտական, բնապահպանական, կրթական և այլ ոլորտներում:

Հիմնադրամն իր նպատակներին համապատասխան կարող է իրականացնել ձեռնարկատիրական գործունեության հետևյալ տեսակները.

- Հետազոտությունների իրականացում, խորհրդատվություն և ենթակառուցյուններ զարգացնող նախագծերի մշակում գյուղատնտեսության և կրթության ոլորտներում,
- Երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վճարովի կրթագիտական ծրագրերի, վերապատրաստումների և վարպետաց դասերի կազմակերպում և իրականացում,
- Նախնական և մասնագիտական, բարձագույն և հետբուհական կրթության ծառայություններ, նեղ մասնագիտակա գիտելիքների ուսուցման կազմակերպում և կրթության բնագավառի այլ օժանդակ գործունեություն,
- Խաղողագործություն, պտղաբուծություն, մրգի և բանջարեղենի վերամշակում, ջերմատների կառավարում և բաց դաշտի բանջարաբուծություն,
- Գինեգործություն, գինու որակի ապահովման ծառայություններ, գինու լաբորատոր փորձաքննությունների իրականացում
- Ագրոտուրիզմի և էկոտուրիզմի կազմակերպում և դրանց առնչվող ծառայությունների մատուցում:

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն և գտնվելու վայրն է ՀՀ, 2413, Կոտայքի մարզ, համայնք Պոռոշյան, 5-րդ փողոց, 12-րդ նրբանցք, թիվ 1 բնակելի տուն:

Հիմնադրամի պետական գրանցման համարն է՝ 222.160.00460, ամսաթիվը՝ 24.02.2005թ. հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝ 02577018:

Հիմնադրամի կառավարման մարմիններն են.

- Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը (Խորհուրդը)
- Հիմնադրամի տնօրենը

Խորհուրդը Հիմնադրամի կառավարման բարձրագույն և հսկողություն իրականացնող մարմինն է: Խորհուրդը բաղկացած է 4 անդամից, որի կազմը հետևյալն է.

- Խորհրդի նախագահ՝ Ջոն Նիքրլս,
- Խորհրդի անդամ՝ Արմեն Ասատրյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Ալեքսան Շանոյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Վիկտորիա Սալին

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 2022 թվականի հունիսի 3-ի որոշմամբ հաստատված և ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից 2022 թվականի հոկտեմբերի 10-ին գրանցված կանոնադրության փոփոխությունների համաձայն՝ Խորհրդի քանակական կազմը փոփոխվել է և սահմանվել 5 հոգի: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Խորհրդի նոր անդամներ չեն համալրվել, և համալրման գործընթացը պլանավորվում է իրականացնել առաջիկա տարիներին:

Հիմնադրամի աշխատակիցների թվաքանակն առ 31.12.2023թ. կազմել է 17 հոգի (31.12.2022թ. 24 հոգի):

31 դեկտեմբերի 2022 թվականի դրությամբ Հիմնադրամին է պատկանում «ՎԻԿՈՄ ՎԱՅՆ ԼԱԲ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (գրանցված 14.02.2019թ. ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից, պետական գրանցման համարը՝ 273.110.1058588, ՀՎՀՀ՝ 02692014) բաժնեմաս(եր)ի 60%-ը, սակայն Հիմնադրամի կողմից վերոնշյալ ընկերության կանոնադրական կապիտալը ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ չի համալրվել, իսկ Հիմնադրամն այդ ընկերության հիմնադրման օվանից սկսված փաստացի որևէ ակտիվ գործունեություն չի իրականացրել: 31 դեկտեմբեր 2023 թվականի դրությամբ «ՎԻԿՈՄ ՎԱՅՆ ԼԱԲ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը լուծարվել է:

2. ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքի հիման վրա:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հիմնադրամի գործառնական արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է «ԱԳՐՈՒԲԻԶՆԵՍԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» Հիմնադրամի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում՝ որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա առավելագույն էական ազդեցություն ունեցող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ

կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրությունում.

- Ծանոթագրություն 5 – Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Իրական արժեքի որոշում

Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման մի շարք դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի որոշում ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Հիմնադրամը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները:

Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև՝

1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված),

2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),

3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք էական են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումները Հիմնադրամը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

3. ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Որոշ համադրելի գումարներ վերադասակարգվել են ընթացիկ տարվա ներկայացումներին համապատասխանելու նպատակով:

Հասույթ

Ծառայությունների մատուցումից

Երբ գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը պետք է ճանաչվի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա՝ պայմանով, որ հատուցում ստանալու իրավունքը ձեռք է բերվել ծառայությունների մատուցման արդյունքում:

Գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, երբ բավարարվել են հետևյալ բոլոր պայմանները.

1. Հնարավոր է հասույթի գումարը արժանահավատորեն չափել
2. Հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները հոսեն Հիմնադրամ,
3. Հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի ավարտվածության աստիճանը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ,
4. Հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կամ կատարվելիք ծախսերը:

Պայմանագրի մնացորդները

Պայմանագրային ակտիվներ

Պայմանագրային ակտիվը ի սկզբանե ճանաչվում է այն հասույթի համար, որի համար դեռևս հաշիվ չի ներկայացվել: Ծառայության մատուցումն ավարտելուց և հաճախորդի կողմից ընդունվելուց հետո, պայմանագրային ակտիվ ճանաչված գումարը վերադասակարգվում է առևտրային դեբիտորական պարտքեր հոդված:

Պայմանագրային ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքը ճանաչվում է, երբ Հիմնադրամը մատուցված ծառայության դիմաց հատուցման անվերապահ իրավունք է ստանում, այսինքն՝ միայն որոշակի ժամանակ պետք է անցնի, որպեսզի հատուցումը վճարման ենթակա դառնա:

Պայմանագրային պարտավորություններ

Պայմանագրային պարտավորությունը ճանաչվում է, եթե վճարումը ստացվել է կամ ենթակա է ստացման (որն ավելի վաղ տեղի կունենա) հաճախորդից նախքան Հիմնադրամի կողմից ծառայությունների մատուցումը: Պայմանագրային պարտավորությունները ճանաչվում են որպես եկամուտ, երբ Հիմնադրամը կատարում է պայմանագրային պարտականությունները, այսինքն՝ ծառայությունների վերահսկողությունը փոխանցում է հաճախորդին:

Ապրանքների վաճառքից

Ապրանքների վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ բավարարվել են հետևյալ բոլոր պայմանները.

1. Հիմնադրամը գնորդին է փոխանցել ապրանքների սեփականության իրավունքի հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը,
2. Վաճառված ապրանքի նկատմամբ Հիմնադրամը չի պահպանում ո՛չ կառավարչական շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, ո՛չ էլ ըստ էության հսկողություն,
3. Հնարավոր է հասույթի գումարը արժանահավատորեն չափել,
4. Հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները հոսեն Հիմնադրամ, և
5. Հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված, կատարված կամ կատարվելիք ծախսերը:

Սովորաբար, սեփականության իրավունքի հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը համընկնում է օրենքով նախատեսված ձևով իրավունքի փոխանցման կամ գնորդի տիրապետմանը հանձնելու հետ:

Ապրանքների վաճառքի ժամանակ դրանց հաշվեկշռային արժեքը պետք է ճանաչվի որպես ծախս այն ժամանակահատվածում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

Շնորհներ

Շնորհները չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրանց կից բոլոր պայմանները և որ շնորհները ստացվելու են:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է, որ Հիմնադրամը պետք է գնի, կառուցի կամ այլ կերպ ձեռք բերի ոչ ընթացիկ ակտիվներ, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ոչ դրամային ակտիվի ձևով ստացված շնորհները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են անվանական արժեքով և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կամ այդ ակտիվի սպառումից առաջացող օգուտներին գույրնթաց:

Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Շնորհները, որոնք փոխհատուցում են Հիմնադրամի կատարած ծախսումների համար, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, որպես այլ եկամուտ սիստեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, երբ Հիմնադրամը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները:

Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Ֆինանսական եկամուտը ներառում է ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից ստացված շահույթը: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հաշվեգրվելուն պես՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական ծախսերը ներառում են փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսերը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած վնասը:

Փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթը և վնասը ներկայացվում են գուտ հիմունքով որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս:

Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարկումից առաջացող տարբերությունները ժանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Աշխատակիցների հատուցումներ

Հիմնադրամը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները չափում է չզեղչված հիմունքով և ծախսագրում է, երբ համապատասխան ծառայությունը ստացվում է:

Պարտավորություն է ճանաչվում աշխատակիցներին վճարման ենթակա այն գումարների մասով, որոնց համար աշխատակցի կողմից մատուցված ծառայության դիմաց Հիմնադրամն ունի ներկա իրական կամ կառուցողական պարտականություն, որը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել:

Շահութահարկի գծով ծախս

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն գուտ ակտիվներում կամ այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված տարրերին:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի կամ վնասի գծով վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարն է, որը ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկային օգուտը կիրացվի: Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք Հիմնադրամն ակնկալում է, ունենալ երբ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը կվերականգնվի կամ կհաշվանցվի:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Հիմնադրամն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներ ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Հիմնադրամը մտադիր է հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներին իրացնել գուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

Հիմնական միջոցներ

Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռք բերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Մեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, ինչպես նաև տեղանքի վերականգման ծախսերը: Ձեռք բերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ(հիմնական բաղկացուցիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված շահույթը և վնասը որոշվում են համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են գուտ հիմունքով «Այլ եկամուտ/ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

Հետագա ծախսումներ

Հիմնական միջոցների բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսերը ճանաչվում են միավորի հաշվեկշռային արժեքում, երբ հավանական է, որ Հիմնադրամ կհոսեն այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները և վերջինիս արժեքը հնարավոր կլինի արժանահավաստորեն չափել: Փոխարինող բաղկացուցիչ հաշվեկշռային արժեքն ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց օգտագործման համար մատչելի դառնալու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմանական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքի գծով մաշվածությունն չի հաշվարկվում:

Ստորև ներկայացված են օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները ընթացիկ և համեմատական ժամանակաշրջանի համար:

- | | |
|--------------------------------|-----------|
| • Ծենքեր և շինություններ | 20 տարի |
| • Կառուցվածքներ | 8-10 տարի |
| • Մեքենաներ և սարքավորումներ | 1-8 տարի |
| • Տրանսպորտային միջոցներ | 5-8 տարի |
| • Արտադրական և տնտեսական գույք | 1-8 տարի |
| • Կտավներ | 20 տարի |
| • Այլ հիմնական միջոցներ | 1-10 տարի |
| • Բազմամյա տնկարկներ | 8 տարի |

Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճշտվում են ըստ անհրաժեշտության:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ճանաչում և չափում

Հիմնադրամի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ունեն օգտակար ծառայության սահմանափակ ժամկետ, չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիա և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ նրանք ավելացնում են ոչ նյութական ակտիվի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Ամորտիզացիայի հաշվարկը սկսվում է, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համեմատական ժամանակաշրջանի համար հետևյալն են.

Համակարգչային ծրագրեր

10 տարի

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճշտվում են ըստ անհրաժեշտության:

Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հաշվարկվում է առաջին մուտքը առաջին ելք (ՖԻՖՈ) սկզբունքով և ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք ենթակա չեն Հիմնադրամի՝ հետ վերադարձման, ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման և բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են դրանց ձեռքբերման հետ:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում դրանց առաջացման օրը: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում, երբ Հիմնադրամը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Ֆինանսական ակտիվի (եթե այն առևտրային դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում էական ֆինանսավորման բաղկացուցիչ) կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով՝ գումարած ձեռքբերմանը կամ թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսումները: Էական ֆինանսավորման

բաղկացուցիչ չպարունակող առևտրային դեբիտորական պարտքի սկզբնական չափումն իրականացվում է գործարքի գնով:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքերը ներառում են ֆինանսական ակտիվների հետևյալ դասերը. դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, բանկային ավանդներ, դեբիտորական պարտքեր և ծախսերի հատուցման գծով դեբիտորական պարտքեր:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկը և ընթացիկ բանկային հաշիվները:

Դասակարգում և հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող պարտքային ներդրում, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային ներդրում կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Հիմնադրամը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վրա ազդում է այդ փոփոխությունը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

1. Ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար, և
2. Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող, չափվում են իարական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Սկզբնական ճանաչման պահին Հիմնադրամը կարող է անդառնալիորեն նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում՝ կառաջանա:

Ֆինանսական ակտիվներ – Բիզնես մոդելի գնահատում

Հիմնադրամը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այն գնահատումը լավագույնս արտացոլվում է գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Գնահատման ժամանակ դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- Պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,

- Բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- Ֆինանսական ակտիվների նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապաճանաչման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար և Հիմնադրամը շարունակում է ճանաչել ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվներ – Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ կապված այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի), ինչպես նաև շահույթի մարժայի հատուցում:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Հիմնադրամը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այստեղ ներառվում է այն գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է անյախսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների ժամկետը կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս Հիմնադրամը դիտարկում է հետևյալը.

- Պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների գումարը կամ ժամկետները,
- Վաղաժամկետ մարման և գործողության ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- Պայմանները, որոնք սահմանափակում են Հիմնադրամի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ (օրինակ՝ ոչ վերադարձելի ֆինանսական ակտիվից):

Վաղաժամկետ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե վաղաժամկետ մարման գումարը, ըստ էության, իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել լրացուցիչ ողջամիտ հատուցում պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման համար:

Ֆինանսական ակտիվներ- Հետագա չափում, շահույթ և վնաս

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորստի չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը և վնասը և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ- Դասակարգում, հետագա չափում, շահույթ և վնաս

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող

շահույթը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած շահույթը կամ վնասը նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների և Ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոխվում են, Հիմնադրամը գնահատում է, թե արդյոք փոփոխված ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Հիմնադրամն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինող ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերից: Հիմնադրամը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը քանակական և որակական գործոնների հիման վրա հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն:

Եթե դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Հիմնադրամը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Հիմնադրամը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է ելնելով հետևյալ որակական գործոններից.

- ֆինանսական ակտիվի արտարժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որի արդյունքում միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշը չի բավարարում (օրինակ՝ փոխարկման պայմանի ավելացում):

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր չեն, փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը: Այս դեպքում, Հիմնադրամը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի՝ ճշգրտումի առաջացող գումարը ճանաչում է որպես փոփոխության գծով շահույթ կամ վնաս՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ միջոցների ներկա արժեք: Ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարած վճարները ճշգրտում են փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացնում են փոփոխված ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հիմնադրամն ապաճանաչում է Ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պայմաններով պարտավորության գծով դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական

պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե փոփոխությունը (կամ փոխարինումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, Հիմնադրամը կիրառում է այն համապատասխան հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, Հիմնադրամը ճանաչում է փոփոխության (կամ փոխարինման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտումը շահույթում կամ վնասում փոփոխության (կամ փոխարինման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների գծով դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունները չեն համարվում փոփոխություն, եթե հանդիսանում են գործող պայմանագրային պայմանների արդյունք:

Հիմնադրամն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Հիմնադրամը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արտարժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման պայմանի ավելացում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմանների համաձայն դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները (առանց ստացված վճարների)՝ զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության գծով մնացած դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխարինումը կամ վերջիններիս պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճանաչվում են որպես մարումից շահույթի կամ վնասի մաս: Եթե փոխարինումը կամ պայմանների փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Հիմնադրամն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում, Հիմնադրամը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում վերահսկողությունը ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հիմնադրամն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Հիմնադրամը նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները հաշվանցվում են և ներկայացվում են գուտ գումարով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամն ունի գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Արժեզրկում

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական գործիքներ և պայմանագրային ակտիվներ

Հիմնադրամը ճանաչում է սպասվող պարտքային վնասի գծով պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար:

Հիմնադրամն առևտրային դեբիտորական պարտքերի վնասի գծով պահուստը չափում է ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով:

Երբ Հիմնադրամը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո և երբ գնահատում է սպասվող պարտքային վնասը, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է հասանելի առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է թե՛ քանակական և թե՛ որակական տվյալները, ինչպես նաև Հիմնադրամի նախկին փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը: Հեռանկարի վերաբերյալ տեղեկատվություն չի ներառվում ֆինանսական ակտիվների կարճաժամկետ բնույթի պատճառով:

Հիմնադրամը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի էական աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Հիմնադրամը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով պարտականությունները չեն կատարվել, եթե՝

- Հավանական չէ, որ պարտապանը ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականություններն Հիմնադրամի նկատմամբ, կամ
- Ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է:

Ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է այն սպասվող պարտքային վնասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Սպասվող պարտքային վնասի գնահատման ժամանակ դիտարկվող առավելագույն ժամկետն իրենից ներկայացնում է առավելագույն պայմանագրային ժամկետ, որի ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի:

Սպասվող պարտքային վնասի չափում

Սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է պարտքային վնասի հավանականությունից ելնելով կշռված պարտքային վնասի գնահատականը: Պարտքային վնասը չափվում է որպես բոլոր պակասող դրամական միջոցների ներկա արժեք (այսինքն՝ որպես տարբերություն այն դրամական միջոցների հոսքերի միջև, որոնք Հիմնադրամը պետք է ստանա պայմանագրի համաձայն, և որոնք ակնկալվում է ստանալ):

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի կարճ ժամկետի պատճառով սպասվող պարտքային վնասը չի գեղջվում:

Սպասվող պարտքային վնասի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների վնասի գծով պահուստը նվազեցնում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, եթե Հիմնադրամը չունի ողջամիտ հիմքեր ակնկալելու ֆինանսական ակտիվի ամբողջական կամ մասնակի փոխհատուցումը: Իր հաճախորդների համար Հիմնադրամը կիրառում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի դուրսգրման քաղաքականություն ֆինանսական ակտիվի ավելի քան երեք տարի ժամկետանց լինելու դեպքում՝ հիմք ընդունելով որ դա ողջամիտ ժամանակահատված է: Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելիք գումարների փոխհատուցման հետ կապված Հիմնադրամի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Հիմնադրամը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը գեղջելով հարկումից առաջ այն դրույքով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում դրամի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Զեղչի վերականգնումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Հիմնադրամը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունք: Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Հիմնադրամը օգտագործում է ՖՀՄՍ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

Հիմնադրամը որպես վարձակալ

Հիմնադրամը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Հիմնադրամի չի փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Հիմնադրամը կիրառորժի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով՝ վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Հիմնադրամի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Հիմնադրամը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հիմնադրամը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- Հաստատուն վճարումները, ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- Վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- Գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո, և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Հիմնադրամը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառորժի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Հիմնադրամը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառորժի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Հիմնադրամը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Հիմնադրամի գնահատականի փոփոխություն, եթե Հիմնադրամը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն

իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունները Հիմնադրամը ներկայացնում է առանձին՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Հիմնադրամը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար: Այս վարձակալությունների հետ կապված վարձավճարները Հիմնադրամը ճանաչում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն՝ փոփոխուն վարձավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, օրինակ՝ չեն արտացոլում շուկայական դրույքների փոփոխությունները, չպետք է ներառվեն վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ:

Հիմնադրամը որպես վարձատու

Վարձակալությունները, որոնց ժամանակ Հիմնադրամը ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները չի փոխանցում, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում ստացված եկամուտը գծային հիմունքով ճանաչվում է որպես այլ եկամուտ շահույթում կամ վնասում:

4. ԴԵՌԵՎՍ ԶԿԻՐԱՌՎՈՂ ՆՈՐ ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐ ԵՎ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Հիմնադրամը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Հիմնադրամի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- *Պարտավորությունների դասակարգում որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ),*
- *Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի Փոփոխություններ),*
- *Մատակարարների ֆինանսական պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)*
- *Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ՝ պայմանագրային պարտավորվածություններով (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)*
- *Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ):*

«Ագրոբիզնեսի Հետազոտությունների և Կրթության Միջազգային Կենտրոն» Հիմնադրամ

5. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

	Շենքեր և շինություններ	Կառուցվածքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	Բազմամյա սնկարկներ	Հող
Սկզբնական արժեք							
Առ 1 հունվարի 2022թ	86,607	32,057	127,267	58,282	62,555	6,582	
Ավելացում	2,071	4,672	20,728	19,796	17,359	-	
Վերադասակարգում	93,900	-	-	-	-	-	
Ճշգրտում	(25,617)	18,874	(6,938)	-	(9,862)	-	
Դուրս գրումներ / Օտարում	-	-	(93)	(19,723)	(868)	-	
Առ 31 դեկտեմբեր 2022թ	156,961	55,603	140,964	58,355	69,184	6,582	
Ձեռքբերումներ	-	-	1,324	-	29,356	-	
Վերադասակարգում	-	3,651	-	-	3,004	-	
Դուրս գրումներ / Օտարում	-	-	(11,116)	-	(67)	-	
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ	156,961	59,254	131,172	58,355	101,477	6,582	

«Ագրոբիզնեսի Հետազոտությունների և Կրթության Միջազգային Կենտրոն» Հիմնադրամ

Կուտակված մաշվածություն

Առ 1 հունվարի 2022	8,720	743	85,224	28,188	37,419	601
Տարվա մաշվածություն	5,163	4,147	18,357	11,405	5,116	823
Ճշգրտում	(191)	30	(425)	-	125	-
Դուրս գրումներ	-	-	(24)	(18,797)	(869)	-
Առ 31 դեկտեմբեր 2022թ	13,692	4,920	103,132	20,796	41,791	1,424
Տարվա մաշվածություն	8,459	5,227	10,849	7,237	4,604	823
Դուրս գրումներ	-	-	(11,116)	-	(10)	-
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ	22,151	10,147	102,865	28,033	46,385	2,247

Հաշվեկշռային արժեք

Առ 31 դեկտեմբեր 2022թ	143,269	50,683	37,832	37,559	27,393	5,158
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ	134,810	49,107	28,307	30,322	55,092	4,335

2023թ. -ի ընթացքում Հիմնադրամը չի հայտնաբերել հիմնական միջոցների արժեզրկման դեպքեր: 31.12.2023թ. դրությամբ Հիմնադրամի հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ առկա չեն: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 146,533 հազար դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով 2,562 անուն (31.12.2022թ. հաշվեկշռային արժեքով 1,314 անուն) հիմնական միջոցներ հաշվառված են գրոյական արժեքով:

6. ՊԱՇԱՐՆԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Գինիներ	5,028	5,526
Վառելիք	1,898	1,744
Շինարարական նյութեր և պահեստամասեր	9,707	41,547
Այլ նյութեր	2,781	1,746
	<u>19,414</u>	<u>50,563</u>

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը չունի գրավադրված պաշարներ: Պաշարների սեփականության իրավունքի այլ սահմանափակումներ առկա չեն:

2023թ. ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների արժեքը կազմել է 370,506 հազար դրամ (2022թ.՝ 141,401 հազար դրամ): Պաշարները ներկայացվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Հաշվետու տարվա ընթացքում պաշարների արժեքի նվազում տեղի չի ունեցել:

7. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Դեբիտորական պարտքեր գնորդների հետ պայմանագրերի գծով	8,906	5,718
Դեբիտորական պարտքեր ստացվելիք շնորհների գծով	67,339	14,745
Հետաձգված ծախսեր տրված ենթադրամաշնորհների գծով*	11,848	72,436
Տրված կանխավճարներ	2,789	521
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	4,952	27,797
	<u>95,834</u>	<u>121,217</u>

*Այս տողում ներառված գումարներն իրենցից ներկայացնում են Եվրոպական Միության ֆինանսավորմամբ իրականացվող «Սևծովյան տարածաշրջանը՝ որպես գինու տուրիզմի խթանում» դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում Հիմնադրամի ենթադրամաշնորհառու հանդիսացող Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ չհանդիսացող (օտարերկրյա) թվով 3 կազմակերպություններին փոխանցված միջոցները, որոնց օգտագործման վերաբերյալ այդ կազմակերպությունների կողմից հաշվետու և համադրելի ամսաթվերի դրությամբ դեռևս չեն ներկայացվել չեն ներկայացվել ծախսման համապատասխան հաշվետվություններ՝ նկատի ունենալով դրամաշնորհային պայմանագրով ստանձնած հանձնառությամբ ամրագրված ծրագրի գործառնական փուլի իրականացման տևողությունն ու պարբերականությունը: Հաշվետու տարվա ընթացքում տրված ենթադրամաշնորհների գծով որպես ծախս ճանաչված գումարները ճանաչված են «Տրված ենթադրամաշնորհների գծով ծախսեր»-ի կազմում(տե՛ս Ծնթ. 14):

8. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	1,810	325
Բանկային մնացորդներ՝ դրամով	22,476	29,595
Բանկային մնացորդներ՝ արտարժույթով	128,899	106,303
	153,185	136,223

9. ՇՆՈՐՀՆԵՐ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ին	149,329	94,087
Տարվա ընթացքում ստացված շնորհներ	-	11,412
Վերադասակարգում եկամուտներին վերաբերող շնորհներից	24,563	79,956
Տարվա ընթացքում շահույթում կամ վնասում որպես եկամուտ ճանաչված	(24,908)	(36,126)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ին	148,984	149,329

Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ին	124,508	158,249
Տարվա ընթացքում ստացված շնորհներ	675,219	586,501
Վերադասակարգում դեպի ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	(24,563)	(79,956)
Ստացման ենթակա շնորհներ	14,322	10,348
Տարվա ընթացքում շահույթում կամ վնասում որպես եկամուտ ճանաչված	(766,608)	(550,634)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ին	22,878	124,508

10. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Կրեդիտորական պարտքեր ձեռքբերումների գծով	1,158	1,436
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման և կառուցման գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	5,014
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	437	202
Երաշխավորությունների գծով պահուստ	240	-
Զվճարված արձակուրդայինի պահուստ	11,189	16,652
	13,023	23,304

11. ՀԱՍՈՒՅԹ

	(հազար դրամ)	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցունակության ծրագիր	-	24,672
Խորհրդատվական ծառայություններ (WineTour Guide)	-	13,214
Գինու լաբորատոր փորձաքննությունների անցկացում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար	11,755	13,691
Գինեգործության և գինու բիզնեսի դասընթաց	10,500	-
Տոհմային ոչխարաբույծների միության ստեղծման ռազմավարության մշակում	3,685	-
Գինու զբոսավարների վերապատրաստման դասընթաց	8,178	1,667
Ագրոտեխնոլոգիական ստարտափների մրցույթի կազմակերպում	-	8,980
Ջերմատնային մշակաբույսերի դասընթաց	3,154	-
Չրերի և պահածոյացված բանջարեղենի արժեչթաների գնահատում	3,650	-
Գյուղատնտեսության ոլորտում քաղաքականության մոնիտորինգի և գնահատման կարողությունների զարգացման ծրագիր	-	44,271
25 ագրոբիզնեսի / ֆերմերների վերապատրաստում և բիզնես պլանների մշակման աջակցություն	-	11,324
Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում սննդի կազմակերպման կանոնակարգերի պահպանման առանձնահատկությունների հետազոտություն	-	14,940
Կանաչ և օրգանական ագրոտեխնոլոգիաները ջերմոցային տնտեսության կառավարման մեջ դասընթացների կազմակերպում	5,406	7,536
Դասընթացների կազմակերպում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար	-	6,890
Այլ	3,246	1,370
	<u>49,574</u>	<u>148,555</u>

12. ՆՎԻՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԵԿԱՄՈՒՏ

Այս հոդվածում ներառված գումարներն ամբողջությամբ իրենցին ներկայացնում են Հիմնադրամի կանոնադրական/ գործառնական նպատակների իրականացման համար ՀՀ և օտարերկրյա ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, անհատույց և առանց որևէ կոնկրետ պայմանի ստացված դրամական միջոցներ և այլ գույք, ինչպես նաև Հիմնադրամի գործնական գործունեության ընթացքում առաջացած պարտավորությունների մարմանն ուղղված անհատույց միջոցներ:

13. ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՏՐՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՄԵՐ

Այս հոդվածում ներառված գումարներից 247,959 հազար դրամն իրենից ներկայացնում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Միջազգային Զարգացման Գործակալության (USAID) ֆինանսավորմամբ իրականացվող “AGRI CAMP” դրամաշնորհային ծրագրի

շրջանակներում Հիմնադրամի կողմից գնված և հայաստանյան գյուղացիական ֆերմերներին, գյուղատնտեսական կոոպերատիվներին և գյուղատնտեսական գործունեությամբ զբաղվող այլ սուբյեկտներին փոխանցված գույքի (գյուղատնտեսական տեխնիկայի, սարքավորումների և այլ), ինչպես նաև վերջինների կողմից նույն նպատակային նշանակության գույքի ձեռքբերման նպատակով Հիմնադրամի համաֆինանսավորված միջոցների գծով ծախսերը:

14. ՏՐՎԱԾ ԵՆԹԱԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ

Այս հոդվածում ներառված գումաներն ամբողջությամբ իրենցից ներկայացնում են Եվրոպական Միության ֆինանսավորմամբ իրականացվող «Սնծովյան տարածաշրջանը՝ որպես զինու տուրիզմի խթանում» դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում Հիմնադրամի ենթադրամաշնորհառու հանդիսացող Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ չհանդիսացող (օտարերկրյա) թվով 3 կազմակերպություններին փոխանցված միջոցների հաշվին այդ կազմակերպությունների կողմից կատարված ծախսերը: Հիմնադրամի կողմից ենթադրամաշնորհառու հանդիսացող կազմակերպություններին փոխանցված, սակայն վերջինների կողմից դեռևս չօգտագործված և ծախսման համապատասխան հաշվետվություններ չներկայացված գումարների գծով մնացորդները բացահայտված են Ծնթ. 7-ում:

15. ԳՐԱՄԵՆՅԱԿԱՅԻՆ և ԱՅԼ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Նյութական և գրենական ծախսեր	12,124	15,197
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	25	1,617
Իրավաբանական ծառայություն	1,750	-
Տեսահոլովակների, տեսաֆիլմերի նկարահանման և մշակման ծախսեր	1,655	320
Կարճաժամկետ վարձակալությունների գծով ծախսեր	1,211	2,461
Այլ	6,373	6,774
	<u>23,138</u>	<u>26,369</u>

16. ԱՅԼ ԾԱԽՍԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Դասընթացների և վերապատրաստումների կազմակերպման ծախսեր	14,208	13,115
Տպագրական ծախսեր	1,540	4,004
Վերանորոգման և շինարարական ծախսեր	5,918	5,547
Գյուղատնտեսական նյութերի, քիմիկատների և այլ փորձաքննական պարագաների գծով ծախսեր	1,882	616
Մասնագիտական և խորհրդատվական ծախսեր	8,610	9,516
Պահնորդական ծախսությունների գծով ծախսեր	6,600	2,184
Արտարժույթի փոխարկումից ծախսեր	8,776	8,168
Ֆիզիկական անձանց տրված դրամաշնորհների գծով ծախսեր	3,180	5,835
Այլ ծախսեր	26,540	8,010
	<u>77,254</u>	<u>56,995</u>

17. ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍ

	2023թ.	(հազար դրամ, 2022թ.)
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,045	6,712
Ընթացիկ տարի	<u>1,045</u>	<u>6,712</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2023թ.		2022թ.	
	հազ դրամ	%	հազ դրամ	%
Շահույթ մինչև հարկումը	117,171	100%	5,726	100%
Շահութահարկի հաշվարկ կիրառելի հարկային դրույքով	21,091	18%	1,031	18%
Չհարկվող եկամուտ/չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	(20,046)	(17)%	5,681	99.2%
	<u>1,045</u>	<u>1%</u>	<u>6,712</u>	<u>117.2%</u>

18. ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ ԵՎ ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Իրական արժեք

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները էականորեն չեն տարբերվում վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքներից:

Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Հիմնադրամը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն վերը նշված յուրաքանչյուր ռիսկին Հիմնադրամի ենթարկվածության մասին, ինչպես նաև ռիսկերի չափման և կառավարման հետ կապված Հիմնադրամի նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված են վերը նշված ռիսկերին վերաբերող թվային բացահայտումները:

Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և վերահսկողության համար:

Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Հիմնադրամը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների ու Հիմնադրամի գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Տարբեր ընթացակարգերի միջոցով Հիմնադրամը նպատակ ունի ձևավորել վերահսկման

կանոնակարգված ու կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները կունենան հստակ սահմանված դերեր և պարտականություններ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Հիմնադրամի նկատմամբ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքերի, բանկերից ստացման ենթակա և բանկային հաշիվների մնացորդների գծով:

	(հազար դրամ)	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Դեբիտորական պարտքեր	76,246	20,463
Դրամական միջոցներ	151,375	135,898
	<u>227,621</u>	<u>156,361</u>

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Հիմնադրամը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Հիմնադրամի մտեցումն է ապահովել բավարար իրացվելիություն բնականոն և արտակարգ իրավիճակներում պարտավորությունները կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Հիմնադրամի համբավը վտանգելու:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը, ներառյալ տոկոսների հաշվարկված վճարումները՝ առանց հաշվանցման համաձայնագրի ազդեցության: Չի ակնկալվում, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական միջոցների հոսքերը կարող են շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ շատ ավելի տարբեր գումարների չափով:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Հիմնադրամի եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում փոխարժեքի դրույքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արտաբյուջային ռիսկ

Արտաբյուջային ռիսկն արտաբյուջային փոխարժեքների տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանման ռիսկն է: Հիմնադրամը ենթարկվում է արտաբյուջային ռիսկին այնքանով, որքանով չեն համապատասխանում Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթը և այն արժույթները, որոնցով արտահայտված են Հիմնադրամի գործառնությունները, ակտիվներն ու պարտավորությունները: Արտաբյուջային ռիսկը հիմնականում առաջանում է Հիմնադրամի ներգրավված վարկերից, արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք հիմնականում արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով, ՌԴ ռուբլով:

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Հիմնադրամի ենթարկվածությունը.

31 դեկտեմբեր 2023թ.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	2,539	79,007
Մնացորդներ բանկերում	114,816	14,083
	<u>117,355</u>	<u>93,090</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Զուտ ենթարկվածություն	<u><u>117,355</u></u>	<u><u>93,090</u></u>

31 դեկտեմբեր 2022թ.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	14,755
Մնացորդներ բանկերում	41,692	64,611
	<u>41,692</u>	<u>79,366</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Զուտ ենթարկվածություն	<u><u>41,692</u></u>	<u><u>79,366</u></u>

Զգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժևորումը (արժեզրկումը) ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և ՌԴ ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման և շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չի առնվում կանխատեսվող վաճառքների և գնումների ազդեցությունը:

10% արժևորում

	<i>(հազար դրամ)</i>			
	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Շահույթ/(վնաս)	(11,736)	(4,169)	(9,309)	(7,937)

10% արժեզրկում

	<i>(հազար դրամ)</i>			
	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Շահույթ/(վնաս)	11,736	4,169	9,309	7,937

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում տրամադրած փոխառությունների և բանկային ավանդների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի բոլոր տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների համար գործում էր ֆիքսված դրույք:

Հիմնադրամը չի հաշվառում ֆիքսված դրույքով ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես նաև չի նախատեսում ածանցյալ գործիքները (տոկոսադրույքի սվոպերը) որպես հեջավորման գործիքներ՝ իրական արժեքի հեջի հաշվառման մոդելի շրջանակներում: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունենա շահույթի կամ վնասի վրա:

19. ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊԶԵՐ

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրություն իր գույքի համար, ինչպես նաև այն ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Հիմնադրամի տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ էական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Դատական վարույթներ

Հիմնադրամը ներգրավված չէ դատական վարույթներում և այս առումով որևէ էական ազդեցություն չի ակնկալում իր ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և տարբեր կերպ են մեկնաբանվում տարբեր հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ ավելի մեծ և էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

20. ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԵՏ

Վերահսկողություն

Հիմնադրամի կառավարման բարձրագույն և հսկողություն իրականացնող մարմինը հոգաբարձուների խորհուրդն է, որի անհատական կազմը սահմանում է Հիմնադրամի հիմնադիրը:

Գործարքներ ղեկավար անձնակազմի և նրանց ընտանիքների անդամների հետ

Ղեկավարության վարձատրությունը

Տարվա ընթացքում հիմնական ղեկավար անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը:

Աշխատավարձ	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2023թ.	2022թ.
	26,606	28,018
	26,606	28,018